

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

รายงานการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายวิชา การอ่านเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังษังคาลัย

Development Report of Programmed Instruction for Matthayomsuksa 1 Students

Subjects Reading for Learning of Nuannoradit Witthayakhom Rachamangkhalaphisak School

อดิสร ขาวสะอาด (Adisron Khowsa-Ard)¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่มีคุณภาพ 80/802) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังษังคาลัย ที่เรียนวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบค่าสถิติ (t-test dependent) ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ มีค่าเท่ากับ 80.90/82.70 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ บทเรียนสำเร็จรูป การอ่านเพื่อความเข้าใจ มัธยมศึกษา

¹หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังษังคาลัย nadisronkaab@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this study were to : 1) develop a programmed instruction Subjects Reading for Learning in order to meet the hypothetical efficiency criterion of 80/80 ; 2) compare the students' learning achievement gained before and after the implementation of the programmed instruction Subjects Reading for Learning and 3) study the students' opinion on programmed instruction. The subjects of this study were Matthayomsuksa 1/4 students of Nuannoradit Witthayakhom Rachamangkhalaphisek School. The descriptive statistics were arithmetic mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.). The t-test for dependent samples was used to analyze the data of students' learning achievement before and after using the programmed instuction. The results were found the efficiency of the programmed instuction was 85.22 / 86.77 . The students' learning achievement attained by using programmed instuction Subjects Reading for Learning was significantly higher at .01 level. And the students who learnt via the programmed instruction Subjects Reading for Learning showed their satisfaction at a high level.

Keywords: Programed instuction, Subjects reading for learning, Nuannorladit Wittayakhom Rachamangkhalapisak School

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไปกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 37)

ในการจัดการศึกษาไทยนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาไทยดังนี้ “ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป” หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (2551 : 1)

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะกำหนดเนื้อหาของการสอนวิชาภาษาไทยแล้วแต่ปัญหาในการสอนวิชาภาษาไทยนั้นมีมากมาย ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551; 75-78) ได้กล่าวถึงปัญหาทางการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พอสรุปได้ดังนี้ประการแรก ครูส่วนใหญ่ยังคงจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดตัวเองเป็นสำคัญใช้สื่อการสอนในระดับที่น้อยมาก รวมทั้งการวัดและประเมินผลที่เน้นทางด้านความรู้และความจำ ทั้งนี้เกิดจากเหตุที่ครูขาดความเข้าใจในรูปแบบการนำเสนอ ขาดความรู้และเข้าใจในการผลิตและใช้สื่อ รวมทั้งขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงประการที่สอง ผู้เรียนมักเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน ไม่เห็นความสำคัญและไม่ใส่ใจในการเรียนวิชาภาษาไทย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย รวมทั้งขาดความตระหนักในสำคัญของภาษาไทย ปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศ ดังพิจารณาได้จากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา พบว่า ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของประเทศในการทดสอบปีการศึกษา 2559 แม้ว่าจะเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2558 (46.36 และ 42.64 ตามลำดับเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.72) ซึ่งคะแนนเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้น แต่คะแนนโดยรวมก็ยังไม่ถึงร้อยละ 50 แสดงว่านักเรียนยังมีความรู้ในวิชาภาษาไทย ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ 50) ซึ่งน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาผลการทดสอบวัดผลทางการศึกษาระดับชาติ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมวิทย์วิทยาคมรัชมังคลาภิเษก ก็พบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2559 สูงกว่าปีการศึกษา 2558 ดังตาราง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ตาราง เปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
วิชาภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2558 และ 2559

ปีการศึกษา	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ฐานนิยม
2559	66.00	15.00	40.15	11.12	37.00
2558	59.00	14.00	38.44	9.09	31.00

ที่มา: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

จากตาราง พบว่า ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2559 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2558 (40.15 และ 38.44 ตามลำดับ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.44) ทั้งนี้จากการประชุมปรึกษาหารือและสะท้อนปัญหาระหว่างครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีความเห็นว่า ผลนั้นเกิดจากการมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร่วมการประกวดนวัตกรรมการสอนของครูในโรงเรียนทุกปีการศึกษา และส่งเสริมให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นำผลงานจากการศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา กับครูกลุ่มสาระอื่นๆ ในโรงเรียนเป็นประจำ ตลอดจนการส่งเสริมครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมเสนอ ผลงานวิจัยในระดับต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการสร้างสื่อการสอน และใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายกับการเรียนวิชาภาษาไทย ยังผลให้ผลการทดสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ หรือ (O-Net) วิชาภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2559 สูงขึ้นกว่าปีการศึกษา 2558 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.44

แม้ว่าคะแนนเฉลี่ยการสอบวัดผลทางการศึกษาระดับชาติ หรือ (O-Net) ของนักเรียนโรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2559 จะสูงกว่าปีการศึกษา 2558 แต่เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานการเรียนรู้ พบว่าปีการศึกษา 2559 นักเรียนมีผลการทดสอบในมาตรฐานการอ่าน และมาตรฐานการเขียน ลดลงจากปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องพัฒนาโดยเร่งด่วน เพราะว่า นักเรียนมีผลการทดสอบในมาตรฐานการอ่านของนักเรียนลดลง (จาก 40.76 ในปีการศึกษา 2558 เป็น 40.15 ในปีการศึกษา 2559 ลดลงร้อยละ 1.49) และในมาตรฐานการเขียน (จาก 43.71 ในปีการศึกษา 2558 เป็น 33.74 ในปีการศึกษา 2559 ลดลงร้อยละ 21.57) จากปัญหาดังกล่าวกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จึงได้ทำข้อตกลงร่วมกับกลุ่มบริหารวิชาการของโรงเรียน ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ในมาตรฐานที่ ท 1.1 และ ท 2.1 โดยมีความเห็นว่าการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย มาตรฐาน ท 1.1 การอ่าน และ ท 2.1 การเขียน เป็นประเด็นสำคัญในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากที่สุดผู้รายงานในฐานะครูผู้สอนวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงได้วิเคราะห์ผลการเรียนของ นักเรียนที่เรียนวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ท 20201 ซึ่งจัดหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นการสอนวรรณคดีออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นิทานชวนคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พิณจับทศวรรษ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งดงามวรรณกรรม (ร้อยกรอง)

โดยที่ผู้รายงานพบว่าหน่วยการเรียนรู้ที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดไปมากที่สุดคือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งดงามวรรณกรรม (ร้อยกรอง) ร้อยละ 40.00 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นิทานชวนคิด ร้อยละ 50.00 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พินิจบทความร้อยละ 60.00 ผู้รายงานได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และพบว่าปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนไม่น่าพอใจ เป็นเพราะว่า (1) นักเรียนยังขาดทักษะในการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ (2) นักเรียนเบื่อหน่ายกับการอ่านหนังสือ เพราะหาบทเรียนที่นักเรียนได้ศึกษาไม่เป็นปัจจุบัน และไม่น่าสนใจ (3) วิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ เป็นวิชาในกลุ่มวิชาเพิ่มเติมนักเรียนไม่มีหนังสือเรียน ครูผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่เรียน ทำให้นักเรียนไม่สามารถทบทวนเนื้อหาที่เรียนได้ตามความต้องการ และ (4) นักเรียนเบื่อหน่ายกับการเรียนรู้ที่ครูเป็นศูนย์กลางทำให้เกิดการเรียนรู้เท่าที่ควร และ (5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้โดยเทคโนโลยีได้ ประกอบกับโรงเรียนนวนรนิติศึกษา รามัญคลาภิเษก เป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ระหว่างจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรสาคร ทำให้ไม่มีรถประจำทางผ่าน นักเรียนไม่สามารถค้นคว้าความรู้หลังเลิกเรียนได้ ประกอบกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้การสร้างสื่อการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสื่อในรูปแบบบทเรียนสำเร็จรูป เพราะนักเรียนสามารถย้อนกลับไปศึกษาที่บ้านได้ โดยไม่ต้องใช้เทคโนโลยี

การสอนภาษาไทยให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้สื่อการสอนเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนที่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง โดยสื่อการสอนที่ดี สามารถทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น ดังที่กิดานันท์ มะลิทอง (2535; 42) ได้กล่าวว่า “สื่อนับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนเนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการการใช้สื่อการสอนนั้นผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิดเพื่อเลือกสื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์การสอน และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมีหลายวิธี การใช้บทเรียนสำเร็จรูป เป็นวิธีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่น่าสนใจวิธีหนึ่ง เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และไม่ต้องใช้ตำราเรียน ทั้งยังทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความเข้าใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ดังที่ ทิพย์จันทร์ ธรรมวิเศษ (2554;5) กล่าวว่า “บทเรียนสำเร็จรูปมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและช่วยพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปนั้นสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น” ดังนั้นผู้รายงานจึงสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป รายวิชา การอ่านเพื่อการเรียนรู้ ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ทฤษฎีปัญญาทางสังคม (Social Cognitive Theory) ของ อัลเบิร์ต แบนดูรา ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจเป็นตัวแบบสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นจากโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เกมคอมพิวเตอร์ หรืออาจเป็นรูปภาพ การตูน หนังสือ นอกจากนี้ การบอกเล่าด้วยคำพูดหรือข้อมูลที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ก็เป็นตัวแบบได้ ซึ่งประเภทของกระบวนการเรียนรู้มี 5 ประเภท ได้แก่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

1. กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการคือ กระบวนการเอาใจใส่ กระบวนการเก็บจำ กระบวนการกระทำและกระบวนการจูงใจ

2. กระบวนการใส่ใจ (Attention processes) เป็นกระบวนการที่มนุษย์ใส่ใจและสนใจรับรู้พฤติกรรมของตัวแบบ การเรียนรู้โดยการสังเกต จะเกิดขึ้นได้มากต่อเมื่อบุคคลใส่ใจต่อพฤติกรรมของตัวแบบ แต่การใส่ใจจะมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 2 ประการคือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบ และปัจจัยเกี่ยวกับผู้สังเกตปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบ

3. กระบวนการเก็บจำ (Retention processes) เป็นขั้นตอนที่ผู้สังเกตบันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไปเก็บไว้ในความจำระยะยาว ซึ่งอาจเก็บในรูปแบบความจำของรูปภาพ หรือคำพูดก็ได้ แบบดูว่า พบว่า ผู้สังเกตที่สามารถอธิบายพฤติกรรมของตัวแบบออกมาเป็นคำพูด หรือสามารถมีภาพของสิ่งที่ตนสังเกตไว้ในใจจะสามารถเป็นผู้ที่จดจำสิ่งที่เรียนรู้โดยการสังเกตได้ดีกว่าการดูเฉย ๆ หรือทำงานอื่นในขณะที่ดูตัวแบบไปด้วย สรุปแล้วผู้สังเกตที่สามารถระลึกถึงสิ่งที่สังเกตเป็นภาพพจน์ในใจ (Visual Imagery) และสามารถเข้ารหัสด้วยคำพูด หรือถ้อยคำ (Verbal Coding) จะเป็นผู้ที่สามารถเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบได้แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนาน

4. กระบวนการกระทำ (Production processes) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเอาสิ่งที่เก็บจำมาแปลงเป็นกระบวนการกระทำ ปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายตลอดจนทักษะที่จำเป็นในการเลียนแบบของผู้สังเกต หากผู้สังเกตไม่มีความพร้อมก็ไม่สามารถที่จะทำการเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ แบบดูว่ากล่าวว่า “การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบไม่ได้เป็นพฤติกรรมที่ลอกแบบอย่างตรงไปตรงมา การเรียนรู้โดยการสังเกตมีปัจจัยในเรื่องกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) และความพร้อมทางด้านร่างกายของผู้สังเกต”

5. กระบวนการจูงใจ (Motivation process) ตามที่ได้กล่าวว่า แบบดูว่า แยกความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้ (Learning) ออกจากการกระทำ (Performance) นั่นคือ เราไม่จำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมทุกอย่างที่ได้เรียนรู้ออกมา เราอาจทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น ๆ ก็ได้ขึ้นอยู่กับว่าเรามีแรงจูงใจมากน้อยแค่ไหน

สรุปได้ว่าทฤษฎีปัญหาทางสังคม ของแบบดูว่านั้นมีปัจจัย 2 ประการคือ 1 ปัจจัยทางปัญญาและ 2 อิทธิพลของสภาวะแวดล้อม โดยมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ ส่วนมากเป็นการเรียนรู้ สังเกตหรือเลียนแบบจากตัวแบบ โดยตัวแบบนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นมนุษย์ หรือสิ่งมีชีวิตเท่านั้น แต่อาจเป็น สัญลักษณ์ โทรทัศน์ เกม การ์ตูน หนังสือ คำพูด หรือข้อมูล ซึ่งมี 5 ประเภท คือ 1 การสังเกต 2 การใส่ใจ 3 การเก็บจำ 4 การกระทำและ 5 การจูงใจ ซึ่งผู้รายงานสนใจใช้ทฤษฎีปัญหาทางสังคมเป็นหลักในการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อยกระดับผลการเรียนของนักเรียนต่อไปทั้งนี้ผู้รายงานหวังว่า การใช้บทเรียนสำเร็จรูปจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนตลอดจนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย การอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่มีคุณภาพ
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ขอบเขต

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคุณ รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัด กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 188 คน ที่จัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคุณ รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัด กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 37 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในเวลาในการศึกษา สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 18 คาบ

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาทั้งหมด 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1	การอ่านนิทาน	จำนวน 3เล่ม(6 คาบ)
ชุดที่ 2	การอ่านบทความ	จำนวน 3เล่ม(6 คาบ)
ชุดที่ 3	การอ่านร้อยกรอง	จำนวน 3เล่ม(6 คาบ)

ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตัวแปรตาม ได้แก่

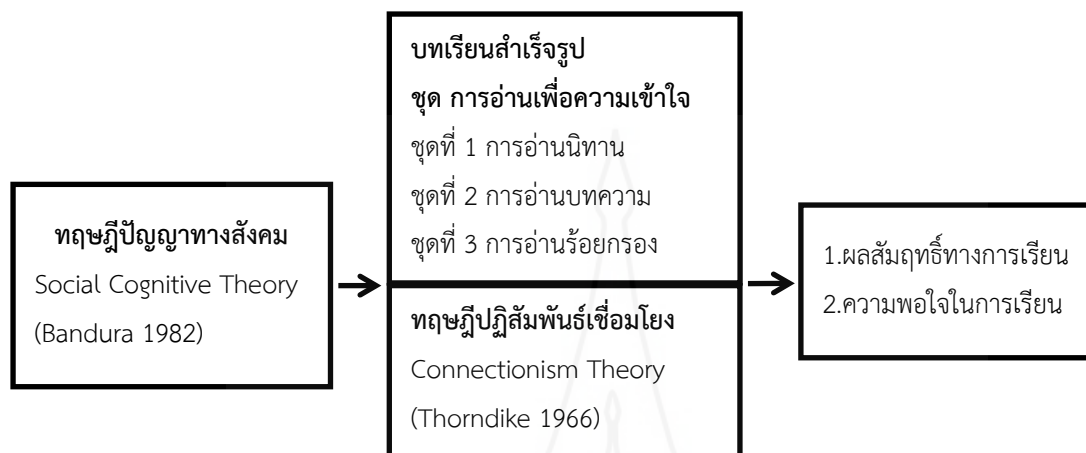
- 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 2 ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

เครื่องมือ

- 1 บทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3 แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเครื่องมือในการศึกษา

1. บทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยครูของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ ชลบุรี พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สาระสำคัญหลักสูตร และฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาเพิ่มเติม การอ่านเพื่อการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ 1) จับประเด็น และสรุปใจความจากนิทานที่อ่านได้ 2) เขียนแผนภาพความคิดจากการอ่านได้ 3) อธิบายข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้และ 4) บอกวัตถุประสงค์ในการเขียนจากเรื่องที่อ่านได้

- 1.2 กำหนดเนื้อหาของบทเรียนให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้วิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ รหัส ท 20201

- 1.2.1 การอ่านนิทาน

- 1.2.2 การการอ่านบทความ

- 1.2.3 การอ่านร้อยกรอง

และกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาและศึกษาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสร้าง

บทเรียนสำเร็จรูป

- 1.3 ออกแบบบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ รวมทั้งรายละเอียดการประเมินผลโดยพัฒนารูปแบบจากสื่อการสอน ที่จัดทำขึ้นและใช้ประกอบการเรียนรู้ วิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2559 ให้มีความน่าสนใจ โดยผู้รายงานได้ ออกแบบการวัดและประเมินผลบทเรียน จากนั้นจึงได้ให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดองค์ประกอบของบทเรียนสำเร็จรูปให้สวยงามน่าสนใจ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

1.4 นำบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของบทเรียน กับแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบ

1.5 ดำเนินการแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 ทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อทดสอบประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคม รัชมิ่งคลาสิก ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากผลการเรียน ระดับ 4 และ 3 จำนวน 1 คน ผลการเรียนรู้ระดับ 2 จำนวน 1 คน และผลการเรียนระดับ 1 จำนวน 1 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ($E1/E2=64.44/72.22$)

1.7 นำบทเรียนสำเร็จรูปชุดการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ ในการหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 ไปทำการทดลองกลุ่มเล็ก (Small group try out) โดยนำบทเรียนสำเร็จรูป ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลากนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 4 และ 3 จำนวน 3 คน ผลการเรียนรู้ระดับ 2 จำนวน 3 คน และผลการเรียนระดับ 1 จำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ($E1/E2=78.51/87.14$)

1.8 นำบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ผ่านการทดลองกลุ่มเล็กแล้วไปใช้ในจัดการเรียนรู้ภาคสนามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 37 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ($E1/E2=80.90/82.70$)

2. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาขึ้นตอนการสร้างแบบทดสอบดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลและประเมินผลหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัยรวมทั้งเทคนิคการเขียนข้อสอบจากตำราเอกสารต่างๆ

2.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ รายวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือกจำนวน 60 ข้อและนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 42 ข้อ

2.3 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาแก้ไขตามคำแนะนำดังนี้

2.3.1 ลำดับตัวเลือกในข้อสอบทุกข้อให้มีลักษณะเป็นชายธง (ตัวเลือกที่มีความยาวน้อยที่สุดเป็นข้อ ก และตัวเลือกที่มีความยาวที่สุด เป็นข้อ ง).

2.3.2 ปรับแก้คำผิดให้ถูกต้องตามหลักการเขียน

2.4 นำข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 42 ข้อ ทดลองสอบกับนักเรียน ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.48-0.70 และอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ 0.20-0.40 จำนวน 30 ข้อ มาใช้ในการทดสอบวัดผลนักเรียนต่อไป ได้แบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94

3. การสร้างแบบสำรวจความพอใจในการเรียนของนักเรียน (Difficulty) มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจจากวิธีการของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

(พวงรัตน์ทวีรัตน์ 2543; 107-108)

3.2 สร้างข้อความแสดงความพอใจต่อบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยกำหนดค่าระดับแบบสอบถาม เป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ5	หมายถึง	มีความพอใจระดับมากที่สุด
ระดับ4	หมายถึง	มีความพอใจระดับมาก
ระดับ3	หมายถึง	มีความพอใจระดับปานกลาง
ระดับ2	หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อย
ระดับ1	หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อยที่สุด

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของค่าที่ทำการวัดได้ โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยใช้แนวคิดของ (Best,1986; 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	มีความพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	มีความพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	มีความพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	มีความพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	มีความพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.3 สร้างข้อคำถาม การสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนชุด พยุหนาวุญช์ปัญหาภาษาไทย โดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบ และความพึงพอใจในการเรียน จำนวน 20 ข้อคำถาม

3.4 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 13 ข้อ

3.5 คัดเลือกที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 13 ข้อคำถามมาใช้ในการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อไป

การเก็บข้อมูล

ผู้รายงานเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ที่จัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ จำนวน 37 คน รายวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน ถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2560 รวม 9 สัปดาห์

สรุปผลการพัฒนา

จากการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ปรากฏผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ เท่ากับ 85.22/86.77 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า หลังการเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย ($\bar{X}$ =23.18, S.D.=2.97) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =7.54, S.D.=2.12) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.32, S.D. =0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ในด้านเนื้อหาเป็นอันดับแรก ($\bar{X}$ =4.33, S.D. =0.73) รองลงมามีความพอใจในด้านการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.31, S.D. =0.81) และความพึงพอใจในด้านความพอใจในการเรียน ($\bar{X}$ =4.30, S.D. =0.84) เป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผล

รายงานการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 รายวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนนวนนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ชุดการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาการอ่านเพื่อการเรียนรู้ พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.90/82.70 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้รายงานสร้างและพัฒนาขึ้นมีความน่าสนใจ นักเรียนชอบเนื้อหาของบทเรียน โดยพิจารณาจากความพึงพอใจของนักเรียนในด้านเนื้อหาที่อยู่ในระดับมาก ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และมีความสนใจในการเรียนทำให้นักเรียนได้คะแนนสูง สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ญาณิศา ชนะเดช (2558) ที่สร้างบทเรียนสำเร็จรูป และศึกษาผลการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีสวาลักษณ์ เชียงใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ผลการพัฒนาพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องชนิดของคำในภาษาไทย มีประสิทธิภาพ 93.99/81.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เป็นผลจากการที่นักเรียนมีความสนใจในการเรียนและชื่นชอบในการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป นอกจากนี้ กัลยารัตน์ เรื่องศิลป์ ประเสริฐ (2556) ที่ได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการสร้างคำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่าบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการสร้างคำที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.87/86.22 ซึ่งเป็นผลมาจากบทเรียนที่สร้างขึ้นมีความน่าสนใจ นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนจึงเกิดความกระตือรือร้นในการศึกษาเนื้อหาในกรอบเพราะเมื่ออ่านและทำแบบฝึกหัดแล้วจะเฉลยคำตอบได้ทราบในทันที สอดคล้องกับ กระบวนการใส่ใจ (Attention processes) ในทฤษฎีปัญญาทางสังคม ของแบนดูรา ที่กล่าวว่า มนุษย์ใส่ใจและสนใจรับรู้พฤติกรรมของตัวเอง การเรียนรู้โดยการสังเกต จะเกิดขึ้นได้มากต่อเมื่อบุคคลใส่ใจต่อพฤติกรรมของตัวเอง มากน้อยเพียงใด หากบุคคลมีความสนใจ และชื่นชมตัวเองมากเท่าใด การเรียนรู้ก็บรรลุผลมากเท่านั้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 หลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุดการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับอิศรา ชูรัตน์ (2557) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ การศึกษาของ ทิพจันทร์ ธรรมวิเศษ (2554) ที่พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนาไร่เดียว จังหวัด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

กาฬสินธุ์ พบว่า หลังการศึกษานักเรียนมีผลการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการอ่านเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นและนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นตอบสนองความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากโรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก เป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ตั้งคาบเกี่ยวระหว่างจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรสาคร ทำให้ไม่มีรถประจำทางสัญจรผ่าน โรงเรียนได้จัดสรร รถรับ-ส่งนักเรียน ช่วงเช้าและเย็น วันละ 1 รอบเพื่อบริการนักเรียน หากนักเรียนไม่สามารถเดินทางพร้อมรถที่ทางโรงเรียนจัดสรรให้ได้ นักเรียนจำเป็นต้องโดยสารรถไม่ประจำทาง นักเรียนบางคนต้องเดินเท้ากลับบ้าน ทำให้นักเรียนไม่สามารถใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการเรียนรู้ หรือศึกษาความรู้ได้

นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจที่บ้านของนักเรียนหลายคนในโรงเรียนอยู่ในระดับขัดสน เนื่องจากนักเรียนหลายคนย้ายถิ่นฐานจากที่กำเนิด ตามผู้ปกครองที่มาทำงานโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ไม่มีกำลังที่จะศึกษาหาความรู้ผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ แม้โรงเรียนจะจัดสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตบริการ แต่นักเรียนหลายรายก็ไม่มีอุปกรณ์ที่รองรับสัญญาณดังกล่าว ดังนั้น บทเรียนสำเร็จรูป ชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่สร้างขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้า หรือไม่เข้าใจในบทเรียน สามารถยืมบทเรียนสำเร็จรูป ชุดการอ่านเพื่อความเข้าใจไปเรียนรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเองที่บ้าน สอดคล้องกับ กล้วย มาศจรัส (2546:131) ที่กล่าวว่า บทเรียนสำเร็จรูปเป็นนวัตกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ สามารถศึกษาจนเข้าใจและไปสู่เนื้อหาต่อไปโดยไม่ต้องรอเพื่อ ส่วนนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้า ก็สามารถศึกษาทำความเข้าใจเข้าไป มาเรื่อย ๆ จนเข้าใจได้ ทำให้นักเรียนผ่อนคลาย และมองเห็นข้อบกพร่องในการเรียนของตนเอง สอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2541:83) ที่กล่าวว่า การเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปจะช่วยให้เด็กมีโอกาสเรียนด้วยตนเองตามความสามารถและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านความสามารถด้านการอ่านและการเขียน ทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนและมีกำลังใจในการเรียน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการพัฒนาไปใช้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ให้ความสนใจในการพัฒนานักเรียนโดยนำบทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ และในการนำบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง คอยกระตุ้นเตือนและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ตลอดสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการสร้างและพัฒนามาตรฐานบทเรียนสำเร็จรูปกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในเนื้อหาอื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้และพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กัลยารัตน์ เรืองศิลป์ประเสริฐ.(2556) . “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การสร้างคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอมืองตาก จังหวัดตาก” . วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) .*หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2557) .*วรรณคดีวิจิตร* . พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯวังคลาภิเษก.(2552) .*หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยปริญญางานของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯวังคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สารสำคัญหลักสูตร*. นนทบุรี : บริษัท พี.พี.เอส. กิจเจริญ จำกัด.
- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯวังคลาภิเษก.(2552) .*หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยปริญญางานของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯวังคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้*. นนทบุรี : บริษัท พี.พี.เอส. กิจเจริญ จำกัด.
- กิดานันท์มลิทอง.(2535). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาณิศา ชนะเดช.(2558). “การใช้บทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546).*นวัตกรรมการศึกษา ชุดบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการจัดทำผลงานอาจารย์ 3 (ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญและครูเชี่ยวชาญพิเศษ)*.กรุงเทพมหานคร:ธรรากษร
- ทิพจันทร์ ธรรมวิเศษ.(2554). “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธิดา ชูรัตน์.(2557). “การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี